

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 22.

Lösnamner 5 Cents.

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN

Onsdagen den 18 mars 1914.

Nr 11.

10,000 prenumeranter för Svenska Canada Tidningen till midsommaren 1914.

Fyra prisar äro nu uppställda, ett för hvar och en af provinserna Alberta, Saskatchewan, Manitoba och Ontario. Hvarje pris är en fri tur- och retur-biljett till utställningen i Winnipeg i juli, med fri biljett till utställningen. Se sid. 4.

Stockholmsbref.

(Speciellt för Svenska Canada-Tidningen.)

Stockholm den 29 februari. Na kan först meddelas, att Andra kamraren uppplöses på onsdagen i nästa vecka, o det är då val, ty parti-sammansättningen äro för närvarande rent oändliga. Högers tendenser till ytterstriketens undertryckande, genom att icke bevilja interpellationers framställande i Första kamraren, väcker till och med motsägelser af partiets mest framskjutna press, men ändock ha vederbörande med att vid den förnyade framställning, som gjordes för att tillfälle till rättelse vara behöflig, vidhålla sin mening. Därmed är man emellertid inne på den väg, hvars konsekvenser måhända icke låta vänta på sig. När en vänterregning åter sköter statsrådet, och till dess torde icke vara någon lång tidrymd, kan högern, om icke i Första så dock i Andra kamraren, en gång, när den befinner sig i interpellationens, helt enkelt nekast att göra åskad framställning. Högern demaskerade sig ganska betänkligt inför valmännen, ty det hjälper icke att Första kamraren sätter orubad — partiät för sannolikt lida för senatorernas ofrihetstendenser.

Den republikanska agitationen tar rent häpnadsväckande fart i landet, icke minst i Stockholm, där man är mycket missbelåten med konungen, därför att denne lånade sig som verktyg åt högers reaktionärer, när det gällde att skrida till attack mot den staaffiska ministären, hvars politik dock var i full överensstämmelse med folkets i val uttryckta vilja. Det är för öfrigt personligt hat mot härshövding Karl Staaff, den nys affärgående regeringschefen, som dikterade de hetaste andoppor; hat till hans atomorberliga oförvägenhet och kapacitet; hat till hans måttfullhet, reform- och nykterhetsvänlighet; förtärlighet öfver hans ordvärdighet gentemot valmännen och självaktning för angrepp. Han står som en principfast man, när han tillbakalämnade regeringsuppdraget. För honom och hans kamrater i ministären stod och står fortfarande folkets frihet högre än enskildas inträsen, och för att förverkliga detta höga mål, som sedan den tid, han var ordförande för föreningen Verdandi i Upsala, obehövt varit den ledande tanken i Karl Staaffs politik, fick icke ens konungen ståta någon broms. Här i Sverige torde också ingen statschef, efter 1806, ha blivit så hjärtligt uppriktigt och tacksamt hyllad af folket som härshövding Staaff. Det inströmer fortfarande alla alla orter förtroende telegram, hvilka ha mycket mera att säga om utöfningen vid nästa månads valkampen, än de namnsmalningar, "rikets herrar", om uttrycket tillåtes, företagit.

Bland nykterhetsvännerna råder stort missnöje, därför att regeringschefen framträdde, och det ifrågasattes, att efter bondtätets monster, företaga ett nykterhetstyg till hufvudstaden. Idén härstammar från Nassjö. Det torde likväl vara mycket tvifvelaktigt att den förverkligades, åtminstone under den närmaste tiden, ehuru man är starkt medveten om, att alla lofliga medel måste tillgripas för att hålla saken uppe och drivas den framåt, sedan högern, låt vara tillfälligtvis, lagt beslag på regeringsbänken. Det är för närvarande stora krafter i rörelse för att mota och nedgöra nykterhetsvännernas kraf på lokalt veto och rusdyrskorbuad. Det har till och med gått så långt, att gamla nykterister, som i total af år skrikit högt i himlens sky efter restriktiva åtgärder, numera då det verkliga gäller allvar, förhålla sig skäligen ljumma, ovisksamma — för att inte säga rent fiendliga mot rörelsen. Det är den alla nyaste ryskkräken, närd af militärisma hetsrop, inklusive Sven Hedin nationalistiska öfverord, som här hela skulden bärtill.

Man undrar mycket, hvad närmaste tiden skall medföra åt vårt land, och det spås i alla möjliga tonarter. Visserligen skrider bögen sina anhängare i öronen, så det ekar långt värdt att vänta på, att detta är osanning, ty aldrig tillförförde har här västan varit så hoppsvettad nu; den västan, som gör skäl för namnet. Nog har gamla "Aftonbladet", med morgonlappen "Dagen" dragit sig tillbaka och ännar icke längre, såsom skett under de sist år, lyckas frislippa, men detta är, uteslutande fördelaktigt, ty därigenom klarna linjerna. (Forts. till sid. 5.)

SVENSKA AMERIKA-LINJEN.

Teckningen påbörjad i Amerika. Den norska Amerika-linjens vackra resultat.

Rörande den planerade svenska Amerika-linjen synes utsikterna vara de allra bästa, skriver "Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning". Aktieteckningen, som påbörjades i Amerika den 9 febr., har kommit i full gång och intresset på andra sidan Atlanten är mycket lifligt. Att linjens beräknade bärkraft icke är öfverdrifven, utan snarare tvärtom, synes man kunna sluta sig till af resultatet från den norska Amerika-linjens verksamhet under de första sex månaderna. Lånjen har nämligen under denna tid, enligt föregående uppgifter, intjänat icke mindre än 30 procent af aktiekapitalet, hvilket ju gör 60 procent per år.

I en Seattle tidning meddelades nyligen, att den norska linjen afslutat kontrakt med den stora Washburn-Crosby-firman i Minneapolis om transport af 300 vagnslaster mjöl. Hela säs. linjen uppgår till 6,000 tons. Det är således, skriver den citerade tidningen, icke blott i fråga om persontrafiken, som den norska linjen visat sig vara en god affär, och tidningen ankynter med anledning härpå några reflexioner om den svenska linjens möjligheter.

Det har ju redan länge varit en känd sak, att resultatet af den norska linjens verksamhet blivit långt bättre, än hvad stiftarne från början vägat hoppas, och med hänsyn till att Norge icke vare sig i fråga om persontrafik eller varuutbytet med Amerika kan jämföras med Sverige, så torde det knappast råda något tvifvel om, att den svenska linjens utse- rier äro de allra bästa att den ur affärsynpunkt kommer att lifva synnerligen givande.

Svenska med framgång.

En ung skånska gör lycka i filmbolag.

En bland stjärnorna inom filmvärlden är en ung skånska vid namn Anna Nilsson. Hennes bana är ganska märklig och bör kunna inträssa i hennes landsmän.

Det är nu 8 år sedan Anna Nilsson för första gången satte foten på amerikansk jord utan aspirationer på en plats i teatervärlden. Det har påstås och åter antagligen sin riktighet, att skånska flickor, som komma till Amerika lära sig språket på långt kortare tid än andra svenska flickor, och därmed visa de sitt släkttvåk med de unga danskorna, hvilka lära vara de snabbaste af alla immigranter att lära sig engelska språket. Kort efter sin ankomst till Brooklyn, N. Y., 1906 presenterades hon för den berömda porträttmålaren Carroll Beckwith, som fann hennes yttre synnerligen tilltalande och anhöll att få använda hennes hufvud, armar och skuldror som modell för sina tafflor. Senare satt hon för flera andra notabla målare, och en af dem reproducerade hennes blonda hufvud på titelbladet af en månadskrift, som observerades af en af direktörerna i Kalem-bolaget, hvilket hade till följd, att miss Nilsson erhöjs plats hos bolaget för cirka 3 år sedan. Hon är nu efter praktiska studier af pantomimteatern Kalem-bolagets främsta aktis. Miss Nilsson uppgår helt och hållet i sin konst och har ett respektabelt årshönoar, ty dugliga mimiska förmågor erhålla större löner af filmbolagen än af de reguljära teaterbolagen. Af dessa skäl ha många berömda artister längtat talssenen och spela nu i filmer, ty det påstås att på filmse- nen en lön af 50,000 dollars per år ingalunda är en sällsynthet.

Jack Johnson i Sverige. Ett telegram från Stockholm, dateradt den 13 mars, meddelar, att den kände negerboxaren Jack Johnson, som skulle hafva brottats med Jess Pederson och andra i Göteborg, näst i Sverige på grund af fiendliga demonstrationer mot honom.

Skilsmässan fastställd. Ett telegram af den 4 dennes från Köpenhamn har följande lydelse: "I officiella kretsar härstades har det kommit till kännedom, att skilsmässan mellan prins Wilhelm af Sverige och prinsessan Maria nu är ett fullbördat faktum. Endast några småre formaliteter återstår att arrangera, och dessa skola, väntas det, vara utredda inom fjorton dagar."

Stor sängarfäst.

Storartade förberedelser göras till den stora sängarfästen i Minneapolis i sommar.

Hjalmar Nilsson dirigent.

800 SANGARE SKOLA SJUNGA I DEN STORA KÖREN.

Den stora sängarfästen i Minneapolis, Minn., i sommar mötes med lifligt inträse bland svenska sängersvänner i hela Unionen. Förarbetena, som förtgått med rasiskt och entusiasm, ha legat i särdeles kompetenta händer. Den exekutiva kommittén består nämligen af följande medlemmar: Red. Hjalmar Nilsson, ordf., dr. Victor Nilsson, sek., och konal C. E. Wallerstedt, kassör, respektive ordförande, fastsekreterare, och kassör inom Svenska sängarförbundet. Som förut omnämnts i denna tidning är sängarförbundets ordförande Hjalmar Nilsson, utsett till dirigent vid den stora sängarfästen i direktör: Åkerlinds ställe, äldsten i denna vistats i Sverige för att söka hot för sin neobrutna hälsa och här ha föga utsikter att någonsin kunna återvända till Amerika.

Sängarfästen hålles i Minneapolis den 8-11 juni och blir i främsta rummet en sängarfäst. Själva den stora kören "orde komma att räknas 800 sångare, däraf enbart omkring 300 från Chicago.

Men Svenska sängarförbundet åligger det som en kär plikt att framhålla också en del af det bästa Sverige frambragt på det instrumentala musikens område. Aldrig har Sverige haft så mycket ungt, språnge och segerrikt att bjuda världen i det afseendet som just för närvarande. Alf-vén, Stenhammar, Peterson-Berger, Hallén, Aulin äro tonsättare, som fått internationell klang, och ett utaf dem, det första, räknas som ett af de största på den moderna symfonidiktningens område. Ingenting i Amerika ha dessa kompositörers verk varit så uppskattade eller så mycket gifna som just i Minneapolis, och deras representerande vid sängarfästen anser kommittén därför gifvet och omöjligt. Den svenska orkestern kommer att utöfas af Minneapolis Symphony Orchestra under anförande af dess skickliga dirigent Emil Oberhofer. När solennerna inberäknas i det hela, torde de svenska kompositörernas antal på programmet tryggt kunna räknas till ett tjugotal.

I solistfrågan har exekutiva kommittén fast mer afseende vid kvaliteten än kvantiteten. Som förut omnämnts, har svenska hofsångerskan Signe Rappé engagerats samt sopransångerskan mme Marie Sundborg-Sundells i Boston och sångaren Albert Lindqvist i Chicago. Mrs. Christine Nilsson-Chindblom i Chicago är ockompanjerat vid sängarfästen.

APLIDEN KOMPOSITÖR.

Kapellmästaren och kompositören Tor Aulin afleden.

Den kände musikern, kapellmästaren Tor Aulin afled d. 1 mars i Salt-sjöbadens sanatorium efter en längre tids sjuklighet, åderförkalkning och njurinflammation. Violinisten Tor Aulin är född d. 10 sept. 1866 och en broder till tonsättarinnan Valborg Laura Aulin. Efter studier vid konservatoriet 1877-83 samt under Saurer och Seharwenska i Berlin anställdes han först vid Dramatiska teaterns orkester samt blef 1889 konsertmästare i hofkapellet, hvarifrån han afgick 1902, då han blef dirigent för Konservatoriet i Stockholm. 1905 valdes han till ledamot af Musikiska akademien. Från år 1887 stod den nu bortgångne musikern i spetsen för en stråkkvartett (Aulinska kvartetten). Af kompositioner har Aulin själf framfört flera violinkonserter, en violinsonat samt smärre violinsånger, alla barna af en fin och innerlig känsla.

Vinterutställning.

Saskatchewan vinterutställning i Regina förliden vecka blef en storartad success. Utställningen, som var väl besökt, gynnades af det bästa väder.

Liberal kandidat.

I Gimli, Man., hölls förliden torsdag ett väl besökt möte af liberaler, hvarvid mr. E. S. Jonsson enhälligt valdes till kandidat.

UR SENASTE SVERIGEPOST.

Dubbelsjälfmord.—Präsen och brefhemligheten.—Var Ander ej mordaren?

— Stenluggaren J. P. Karlsson och hans 12-åriga dotter Anna antråffades den 27 febr. döda i en skog i Holms socken i närheten af Halmstad. Karlsson hade med en revolver först skjutit flickan och sedan sig själf.

— Stadsfiskal Andelin har till länsstyrelsen i Upsala ingifvit anhållan att blifva befriad från uppdraget att verkställa undersökningen rörande Hammarbyområdet. Orsaken till afsägelse är att söka i missöje med kommissarie Hasselbloms sätt att leda förhören.

— Vid Publikistklubben sammanträdde honomligen föreläsning af styrelsen följande resolution: "Med anledning af tidningen 'Nya Dagligt Allehandas' tillvägagående att offentliggöra ett på obehörigt sätt åtkommet enskildt bref, får Publikistklubben, som konstaterat, att den svenska pressen nästan undantagslöst uttalar sin förkastelse om härefter, för sin del på det kraftigaste protestera mot användande af dylika journalistiska metoder, som — hvilket syfte de än vilja tjäna — måste betraktas som moraliskt bristfälliga och ägnade att förfärdiga det offentliga lifvet, skapa ett ödlidigt osäkerhetstillstånd i det enskilda umgänget samt nedslå pressens i allmänhetens aktning. Tillika vill Publikistklubben till pressens män i olika läger rikta en allvarlig vädjan att i så politiskt upprörda tider som nu mera än någonsin vinnlagga sig om saklig stridfröjning, blanka vapen." Med anledning af ett kretsfullmäktiges förslag sköts, kunde icke nu fattas något beslut, men ett stort antal af de närvarande antecknade resan nu sin anslutning till resolutionen.

— Ett rykte har vetat berättat om en uppseendeväckande bekänneelse, som i dagarna skall ha aflygts rörande det hemska rånmordet i Gerells växelkontor i Stockholm. På ett af hufvudstadens sjukhus skall, enligt hvad det åsyftade ryktet berättar, i dessa dagar en äldre man ha aflidit. På sin dödsbädd skall mannen ha bekant, att han varit den verkliga förföraren af mordet på kassörskan Hellén, under det att Ander endast varit medspelande i det raskiga dramat. Polisen vet emellertid intet om saken.

— Från Malung har ingått meddelande om en sorglig händelse, som här om dagen inträffat under timmerkörning. Hemmansägaren N. Jonsson från Lisskögsåsen räknade nämligen komma mellan timmerlasset och en sten samt blef ihjälkölad.

— Krigsrätten med anledning af pansarbåten "Tapperhetens" grundstötning vid Norrbådan hölls den 28 febr. på Skeppsholmen. Som rättsordförande var förordnad kommandör Aneker.

— Enligt hvad som meddelas har förste hofmarskalken O. Printzsköld ånyo afrest till Ryssland på konungens uppdrag för att ordna vissa formaliteter, som stå i samband med prins Wilhelms skilsmässa.

— Komitén för "Veteranvetnet" 1914, hvilken under konungens af Danmark protektorat bildats för firande på ett värdigt sätt utaf 50-årsminnet af 1864 års dansk-tyska krig genom anordnande i Köpenhamn den 16 nästkommande april af ett möte mellan veteranerna efter nämnda krig, har anmodat svenska beskickningen i Köpenhamn att bringa till de svenska frivilligas kännedom att de inbjudas att såsom komiténs gäster deltaga i nämnda möte.

— Som känt är höjdes under arbetet i Stockholm, den 8 febr., enstaka leverförop för republikens, och detta har nu åtminstone i ett fall gifvit anledning till en polisrapport, som riktar sig mot borgmästare Lindhagen, hvilken under tåget på Myntorget skulle ha ropat "levde republik!"

Skjutna Polis.

Poliskonstapel Bourdon i Montreal nedskjuts af banditer, och en annan konstapel säras.

Föll på sin post.

BANDITERNAS UNDKOMMA UNDER REVOLVERSTRID.

Polischef Leavelier i St. Laurent, en ödsig förstad till Montreal, Quebec, underrättades natten till förliden onsdag per telefon om att inbrotts-tjuvar höllo på att bryta sig in i Bian Brothers slakterierafv. L och en del poliskonstaplar beväpna sig genast till platsen, men de funno till sin förtret, att banditerna lämnat den. De sågo på afstånd en släde i lande fart be- gifva sig därifrån. Någon möjlighet att upphäma den fanns icke.

Polischefen telegraferade då till ett halft dusin stationer längre ut, och från en af dessa, Cote des Neiges, sändes konstaplarna Bourdon och Guyon ut att förfölja de flyende. De mötte släden, och då de befälde kuskén att stanna, gjorde han så genast. Men konstaplarna blefvo besvagna. Då Bourdon nämligen sprang fram för att gripa hästarna tyglar, öppnade de fyra banditerna eld, hvarvid Bourdon blef ihjälskjuten och Guyon svårt sårad, innan han hann använda sin revolver.

Banditerna hade endast funnit 25 cent i kontanter i slakterierafven, men däremot medtagit cirka 100 pund kött. Kuskén, hvilkens namn är Arthur Foucault, sökte lämna staden, men blef fasttagen. Polisen fick snart klart för sig, hvilka banditerna voro. Deras namn äro: Ismael Bouré, Joseph Beauchamp och Alphonse Foucault, en broder till den anhållne kuskén. Alla hafva de varit straffade för mindre och större förseelser.

I förliden fök polisen nye om att banditerna befundo sig i ett visst hus och polischefen Charpentier och femton detektivtjänstgör sig dit. Då banditerna sågo polistyrkan nålka, rusade de ut från huset och flydde. Under reträtten aflossade de flere revolverskott, hvilka bevarades af poliserna. Huset befanns vara en verklig arsenal, fylldt som det var med revolverar, gevär och ammunition. Äfven påträffades juveler och andra saker, som tyda på att flere stölder begåtts. Det från slakterierafven i Cote des Neiges stulna köttet påträffades äfven.

Från Grenvines, fyrtio mil från Quebec, meddelades i söndags, att banditerna varit sedda där, huru därför förhåller sig, vet man icke ännu med säkerhet. En ökad man, som i lördags kastade sig i St. Lawrencefloden, tros möjligen vara en af flyktlingarna.

Den på sin post fallne konstapel Honoré Bourdon var 36 år gammal och gift. Konstapel August Guyon är 22 år gammal och ogift. En revolverkula genombrådade hans vänstra lunga och ehuru hans tillstånd är nog så kritiskt, har man dock förhoppning om att kunna rädda hans lif.

NORSK MISSIONÄRS DÖDAD.

En stad sköfles och brännes.

Från Shanghai telegraferas, att norske missionärer dr. T. Froyland dödad af banditer som sköflet och brant hela staden Lao Ho Kow i provinsen Hu Peh. Flera andra missionärer sårades svårt. En norsk missionär O. M. Sama (?), som lyckats fly, hade omtalad händelsen. Refvorden utgjorde fyra hundra. I samförstånd med stadens ämbetsmän lyckades de intränga i staden, och de tändade öfver 2,000 kulis att bära det tagna bytet.

Lao Ho Kow vid Hang Kung-floden är ett centrum för missionsverksamhet och hufvudkvarter för Norska lutherska kinnmissionen. Kinesiska inre missionen samt många andra lands kristna missioner.

Tågsparning.

Miss Julia Highburg, 22 år gammal, dödad och 60 personer blefvo mer eller mindre svårt skadade, då ett tåg förliden lördag urspårade vid Mendota, Minn. Den omkomna var ifrån Minneapolis.

DEN STUPADE SVENSKEN.

Den i Persien stupade major Ohlson var i svenska officerskretsar känd för sitt mod.

Som vi omtalade i förliden nummer, stupade det persiska gendarmeriets chef, major Ohlson, nyligen vid Kazern. I Sverigetidningar skildras den afledne på följande sätt: Major Ohlson fick anställning i persiska gendarmeriet efter major af Petersén, hvilken var en af de tre svenska officerare, som först utreste till Persien i sällskap med general Hjalmarson. Åtföljd af sin unga hustru, som för resten från vistelsen i Persien sändt trefliga resebildningar till svenska tidningar, afreste lördag Ohlson i oktober i fjol och framkom efter en månad till Teheran. Han erhöi majors rang och fick i uppdrag att bli chefinstruktör för de beridna skolorna af gendarmeriet.

Major Ohlson hade nämligen i Sverige gjort sig känd som en kapacitet på hippologiska området, var ett "bekant ansikte" på kapploppningarna och hästutställningarna i Stockholm och hörd för öfrigt till den sortens artillerister, som äro fastvuxna på sina hästar. Som ett talande exempel härpå och tillika som ett bevis på den käckhet, för hvilken major Ohlson var vida känd, berättas om en episod från hans kommandering vid skolan på Strömsholm, då han under en längre tidsutövning brott arder men likväl fortsatte riden och i fortsättningen t. o. m. sam öfver ett stort vattendrag vid sidan af sin häst.

Denna hans oförvägenhet kom honom väl till pass under boerkriget, i hvilket han med utmärkelse deltog som frivillig på engelsmannens sida och från hvilket han hemförde ett bland kamraterna allmänt gånge smeknamn, "Boer-Olle".

Major Ohlson var sedan 1906 gift med Helena Siwers, dotter till f. stathållaren på Strömsholms slott, och efterlämnar med henne tre barn.

Riksdagsupplösningen.

Ingen personlig kungamakt, säger kung Gustaf.

Innan de församlade riksdagsmännen torsdagen den 5 mars skildes i Stockholm efter riksdagens upplösning, offentliggjorde regeringen sitt försvarsprogram, som förut förklarats i statsråd inför kongen.

Bland de förstärkingar som förslås är bildandet af en luftseppelflotta. Förutsättningen för de ökade anslag till armén och flottan som af regeringen begäres är att en skatt på större inkomster utskrifves.

Riksdagens upplösning följde kort efter kungens tal, hvarti han afstaf följande förklaring: "Jag vill begagna mig af tillfället att säga att hvarje önskan om och sträfvan efter en personlig kungamakt har varit, är och alltid kommer att vara fjärran från mig. Jag har hittills fyllt mina plikter i enlighet med grundlagens bokstaf och med och varit trogen mitt valspråk. Andet folket för fosterlandet! Jag kommer aldrig att vika från mitt beslut att också framgent fortsätta på samma väg."

Dessa kungens ord torde i någon mån mildra den författningsskonflikten som uppstått och som hotat att skjuta sig förklarad i bakgrunden vid de förestående valen. Det är också tänkbart att denna förklaring inför den hemsida riksdagen kommer att stärka ministären Hammarskjölds ställning gentemot folket.

Märkligt dödsfall.

George Westhouse, den framstående uppfinnaren, afled förliden torsdag i New York i en ålder af 68 år. Bland hans många uppfinningar märkes luftbrömsen.

Några jämförelser.

En svensk tidning söker klargöra hvilket är bäst för Sverige: kungadöme eller republik.

Republik, icke bäst.

SVENSKA KUNGAMAKTEN, ÄR INGALUNDA ABSOLUT.

Alltmera öppet arbetar man i Sverige för icke en republikens införande. Det är bondtätet, som satt luntan till knutburken och sprängt det politiska Sverige i tvänne diacontra faktorer af helt annan natur än hörer och västanparti. Frågan diskuteras lifligt därhemma och vi tillåta oss att ur en hemmatidning återgifva följande ur svensk synpunkt sedda jämförelser mellan konstitutionell monarki och republik:

Det torde vara skäl att erinra om hvad republikens innebär. Hittills hafva vi i Sverige haft mycket litet att syssla med republikanska frågor. Där- af kommer det sig, att föreställningarna om resp. statformer hos oss äro tämligen obestämda.

Vid ordet "republik" fästes i allmänhet ett frihetsbegrepp. Det heter ju sedan gammalt "Den fria republiken." Detta kommer sig däraf att det republikanska statsrieket tänkes som motsats mot envaldet med förbigående af den konstitutionella monarkien. Endast jämförd med envaldet är republiken "fri".

Helt annorlunda ställer sig saken vid jämförelse med det konstitutionella kungadömet. Denna senare styrelseform, resultatet af århundradens erfarenheter och undersökningar, erbjuder i själfva verket mycket större garantier för folkfriheten än republiken, att icke tala om envaldet. Eller, rättare sagt, den konstitutionella monarkien är den enda af de tre styrelseformerna, som inbäddar några garantier för folks frihet. Att ropa på republik, det är att ropa på inskränkning af folkfriheten. Ur dess synpunkt äro dessa rop rent dåraktiga.

Ty republiken är förtryckets och det kränkande förmyndarskapets statsform. Tyrannen heter icke kung utan partiledare, men denne har till följande mycket större makt än en kung, och han utnyttjar den alltid hänsynslöst. Det löga, rättvisa och opartiska begreppet staten försvinner. Partiet trädde i stället och detta förförjer obehöfligt alla olika tankande. På det träd väser ingen annan frihetsfrukt än den, som kan plöckas af de maktlyftande.

Republikens ständigt är obeständigt och stadt i ständig gungning. De hundrade hvarannandagsministären i Frankrike lämna ett mycket upplysande exempel på denna önklinghet.

Republiken är utsyningsens, den krassa egenlyttans och statsjuveris förfolovande land. Så till vida den ett frihetsland, men detta icke folks frihet utan de politiska lyckriddarnas och de dryga uppkomlingarnas frihet.

Republiken är korruptionens och de obehjude statsutgifternas land. Hårslystna straffare öfverbjuda hvarandra i ömsorg för "folket", dyrkadt som en gudomlighet, men folket får betala folkrarna. Ständigt nya påhitt till folkgunsten odlade medföra ständigt nya statsintrångningar och en ständigt växande byråkrati, som inskränker den medborgerliga friheten och dränker folket i skatter.

Republiken är osäkerhetens land. Hvem som genom ett lyckadt schack- (Forts. till sid. 5.)

Price Library Jan 11